

De Zaanstreek telde ooit meer dan duizend molens. Er is nog maar een handjevol van over. De meeste zijn eigendom van de Vereniging De Zaanse Molen, die er veel tijd, geld en moeite insteekt om ze te behouden. Deze rubriek gaat over de molenaars die de resterende Zaanse molens bemannen.

Tim Doeves van houtzaagmolen Het Jonge Schaap. Naast molenaar ook ondernemer.

Zaandam - Hij kent inmiddels elk piepje van de molen. Weet wat er aan de hand is als er opeens wat begint te kraken; als zich iets onregelmatig voordoet bij het draaien. Het Jonge Schaap heeft nauwelijks geheimen meer voor Tim Doeves. Anderhalf jaar zwaait hij nu de scepter op de houtzaagmolen en nog altijd gaat hij elke dag met een 'big smile' naar zijn werk.

Het is een kraakheldere ochtend op de Zaanse Schans. De eerste toeristen kuieren langs de houten huizen, de kaasboerderij opent zijn deuren en bij restaurant De Hoop op de Swarte Walvisch wordt het terras klaargezet. „'s Ochtends vroeg is het hier vaak het mooist”, zegt Tim Doeves. „Dan is het nog rustig. Als ik de zeilen voorleg en vanaf de molen over de Kalverpolder kijk, realiseer ik me steeds weer hoe prachtig het is. Vooral in de herfst of het voorjaar als er een laag mist over de polder hangt.”

In het najaar van 2007 werd een droom werkelijkheid voor Doeves. De man, die vanaf zijn jeugd gek was van molens, die als kind modelmolentjes in elkaar zette, werd als 29-jarige benoemd tot molenaar van Het Jonge Schaap, het nieuw gebouwde paradepaardje van de vereniging De Zaanse Molen. Hij zegde zijn baan op als timmerman bij molenmakerij Saendijck en maakte van zijn hobby zijn beroep. Hij heeft er nog geen seconde spijt van gehad, al veranderde zijn leven meer dan hij had gedacht. „Bij de molenmakerij kwam ik op mijn werk, ik kreeg een opdracht, aan het eind van de middag vertrok ik weer en zette het uit mijn hoofd. Op Het Jonge Schaap ben ik niet alleen molenaar, maar ook ondernemer. Het is mijn verantwoordelijkheid dat de molen zichzelf kan bedruipen, dat we voldoende zaagopdrachten krijgen en dat we het gezaagde hout kwijt kunnen. Daarnaast heb ik te maken met de vrijwilligers die helpen in de molen, bij het rondleiden van bezoekers en het verkopen van de toegangskaartjes. Ik heb meer verantwoordelijkheid op mijn schouders gekregen.

Als ik op vakantie ben, denk ik geregeld aan de molen. Zou dit wel goed gaan, zou dat wel goed gaan. Maar stress heb ik er niet van. Dat komt niet in mijn woordenboek voor. Ik heb als motto 'een dag niet gelachen is een dag niet geleefd'. En er valt hier genoeg te lachen.”

Ingenieus

Maar het mooiste blijft toch het werken met de molen. „Daar geniet ik elke dag weer van. Een molen is een ingenieus en tegelijkertijd simpel werktuig. Het blijft me intrigeren hoe ze vroeger met eenvoudige middelen overall oplossingen voor wisten te vinden. Ik vind het prachtig om op dezelfde manier te werken als in de zeventiende eeuw. Laatst hadden we hier een enorme stam van een eik. Acht meter lang en met een doorsnee aan de voet van tachtig centimeter. Dat ding paste eigenlijk helemaal niet in het zaagraam. Dan ga je nadenken over een oplossing en als het met wat aanpassingen dan

lukt om die stam in mooie stukken te zagen, ben je trots.”

Het Jonge Schaap zaagt veel voor andere molens. Bij de renovatie van Het Prinsenhof en de Bonte Hen werd hout gebruikt dat door Het Jonge Schaap was gezaagd. Doeves: „Maar we werken ook wel voor particulieren. Laatst kregen we een opdracht van iemand uit Rotterdam. Die wilde een houten vloer hebben en die had in het blad Landleven over ons gelezen. En onlangs hadden we een meubelmaker, die een hoeveelheid hout bij ons bestelde. Sommige mensen vinden het mooi als ze hout hebben dat gezaagd is door een windmolen. We hanteren een vaste prijs per kubieke meter. We zijn niet duurder dan de reguliere houthandel. Bij ons is het zagen wel arbeidsintensiever en het duurt langer, maar daar staat tegenover dat we niet te maken hebben met allerlei tussenhedlaren die het hout duurder maken. Ik bestel meestal een aantal stammen bij Staatsbosbeheer in Drenthe of Gelderland. Omdat er geen vrachtwagens bij Het Jonge Schaap kunnen komen, worden de stammen afgeleverd bij de Bartelsluis. Daar kieperen we ze met een

aantal vrijwilligers in de Zaan, binden ze samen tot vloten en slepen ze dan naar de molen. Moet je wel op blijven letten, want voor je het weet lig je in het water. Dat gebeurde met één van de vrijwilligers, maar gelukkig deed zijn mobiele telefoon het nog wel.”

Doeves roemt de samenwerking met de vrijwilligers. „Zonder die mensen zou het allemaal niet kunnen. En ik houd van de gezelligheid die het met zich meebrengt. Om de haverklap zitten we hier aan het gebak, want wie jarig is, trakteert.” Volgend jaar mei of juni zal de molen 'mooi gezet' worden. Doeves trouwt dan met Marianne de Boer. Traditioneel wordt de molen dan versierd. En natuurlijk worden de trouwfoto's op Het Jonge Schaap gemaakt. Tim Doeves: „Het is prachtig om op dezelfde manier te werken als in de zeventiende eeuw.”

Melchert Leguyt

Van de 19 artikelen die het Dagblad Zaanstreek heeft gepubliceerd over molenaars uit onze streek heeft onze vereniging toestemming gekregen de artikelen over de molenaars van onze molens op de site te zetten. (Archief foto: Bart Homburg)

